

Potem se obrne proti drugemu uporniku Asmani-u, gorostasu, in zapové mu, da odloži puško, in dokler je to govoril, držal je prst na petelinu svoje puške.

Mesto da posluša, vzdigne Asmani roko, da pomeri. Kar poskoči Mabruki, bivši sluga Speke-ov, in mu izvije puško iz rok. „Nesrečnik! ti se osmeluješ meriti na svojega gospodarja,“ zarohni. Kakor da si gori pogledal sta pokleknila oba upornika pred Stanleya proseč ga milosti. Energija belega moža je elektrizovala celo karavano. „Dovelj je!“ zabučé vsi vprek. „Nobenega prepira več! Gospodar, vsi pojdemo, kamor hočeš. Spremimo te k velikemu jezeru! Najti hočemo starega Musungu-a*), katerega iščeš.“

Nejevolja se je umaknila navdušenju. Stanleyu to še ni bilo dovelj. Da si zavaruje ugled, zapové upornika vkovati v železje. Pozneje ju je rešil, ko se je bil prepričal, da jima je res žal.

Dne 3. nov. sreča ekspedicija karavano, katera je prihajala od Udjidji-a. „Bel človek je ondi,“ zatrjevala je.

Stanley zadregeta. „Bel človek?“

„Da.“

„Kako je oblečen?“

„Kakor vi, gospodar.“

„Ali je mlad?“

„Ne, star je, ima sivo brado.“

Ni dvomiti, to je Livingstone. Ali vendar! . . . . Morda je kdo drug? . . . Morda Baker? . . . Ali Baker nima sive brade. Kaj bi bil dal Stanley za konja tisti čas! Žal, imel je še celih osem dni hoda do jezera, osem dni hoda po zemlji, kjer ni mogel narediti koraka, preden se ni odkupil z bogatim darom pri vsakem najmanjem glavarju. Dva dni je še šlo, dajal je bogate darove, da je mogel napredovati. Ali ko je 5. nov. pregledal ostalo zalogo, sprevidel je, da se bode treba poprijeti izrednega pripomočka, če ne bode suh in prazen, preden dospe k jezeru.

Kaj naj stori? Da poskuša prodirati skozi vasi ne da bi se odkupil z darovi, to bi bilo predrzno, nevarno. In vendar ni kazalo drugega Stanleyu. Na srečo sta mu došla dva črnca, pred kot ne pobegla roba, katera sta se bavila z raznimi posli v pokrajini Uhha. Stanley ju vpraša, kaj mu je storiti, da se ogne neznosnim darovom, ki jih zahtevajo glavarji. Črnca sta se delala s početka, kakor da se čudita, in rekla sta, da se ni moči ogniti zaprekam. Naposled sta popustila in razodela, da bi jo najbolje pogodil, ako po noči v tišini in to po stezah, za katere dobro vesta. Obljubila sta, da pripeljeta karavano do Udjidji-a brez vseh stroškov.

Samo človek v takem položaju, v kakeršnem je bil Stanley, mogel je zaupati milosti dveh domačinov, ki sta ga mogla izdati in zvabiti v zasedo. Ali tu ni izbirati in smeli potnik je sprejel ta predlog s svojo navadno odvažnostjo. Voditelja sta zahtevala za

plačo 40 metrov tkanine. Za to ceno sta zastavila vsak svojo glavo, da hočeta izvesti ekspedicijo iz sela, v katerem je bila in v 4 dneh jo privesti v Udjidji. Ali vse to sta obljubila pod pogodbo, da bodo po noči potovali, da se bodo ljudje mirno vedli, da se bodo ogibali vasi, i. t. d.

Tega večera Stanley ni zatisnil očesa. Ko se je mesec prikazal, ostavila je karavana ležišče tiho kakor volkovi in v malih tropah. V treh urah se je izmotala brez hrupa iz vasi. Na dogovorjeno znamenje sta prišla voditelja. Najpreje so jo udarili na jug ob desnej obali Kanengi-a, potem so krenili na zapad po travnatej ravnici. Da-si je ostra trava rezala v noge ljudi, vendar so veselo in smelo napredovali. Naposled je začelo svitati in karavana se je ustavila na obalah Malagarazi-a, da počaka noči.

Vse bi bilo prav in dobro, da se niso nenadoma na nasprotnaj obali pokazali domačini, ki so sol nosili. Prestrašili so se prekrite karavane tako, da so pometali sol in začeli bežati, kar so jih noge nesle. Stanley se je bal, da ne bi njihovo vpitje privabilo ljudi iz okolnih selišč, zato nemudoma dade znamenje, da karavana odrine.

Karavana krene dalje, ali malo da se ni pokazilo vse. Obšla je bila že veliko vas, kar se prestraši žena nekega vojaka in začne kričati. Mislilo se je sploh, da je to izdaja. Nosači so že pometali bremena in začeli bežati, a žena je še vedno kričala brez pravega razloga.

„Zamašite jej usta, če ne nam bode slaba pela,“ veli voditelj Stanleyu.

Žena je še vedno kričala. Njen mož, bled od jeze, izdere sabljo in poprosi dovoljenja, da jo poseka. Da je Stanley le zamahnil z roko, pa bi bila mrtva. No Stanley prime moža za roko, stopi k ženi z bičem v roki in jej veli: „Ali bodeš molčala?“

„Ne bodem ne.“

Stanley jo švrkne. „Ali bodeš molčala?“ popraša jo zopet.

„Ne bodem ne.“

Stanley jo švigne z novega, a žena še huje kriči. Stanley začne bolje napletati z bičem in žena je utihnila. Ali vendar so jej radi večje varnosti usta zavezali. Begunci so se povrnili, a v največjem strahu so hiteli s tega kraja.

Kedar je napočil dan, šli so vse eno dalje z največjo previdnostjo. Prevalili so veliko valovito polje, da-si je solnce nemilo žgalo in obstali so samo toliko, da so se najedli. Zaloga se jim je čedalje bolje krčila in niso vedeli, kje bi mogli nove hrane kupiti.

Poučni in zabavni drobiž.

Ženske na visokih šolah. Na medicinski fakulteti v Parizu je bilo lani 18 Francozinj, 6 Angličanki, 3 Rumunke, 2 Turkinji, 1 Grkinja, 1 Amerikanka in 103 Rusinje, na

*) Beli človek.

fizičnomatematični fakulteti je 5 Francozinj in 14 tujk, na slovstveni fakulteti je pa 82 Francozinj in 15 tujk. Rusinje torej najbolj študirajo zdravilstvo, Francozinje pa slovstvo.

Božjast ozdravljiva. Učeni Pasteur se je prepričal, da njegovo zdravilo za pasjo steklino tudi pomaga pri božjasti. Seveda je še treba počakati še daljšihkušenj, če se stvar tako ne izjalovi, kakor se je dr. Koča zdravilo za jetiko.

The Illustrated London Neros, najstarejši tednik s podobami praznoval je te dni svojo petdesetletnico.

Novice.

— **C. kr. kmetijska družba na Kranjskem** imela je včeraj v mestni dvorani v Ljubljani svoj občni zbor, kate-rega se je vdeležilo nad 120 članov. Po nagovoru predsednika, ces. svetnika Murnika, vzelo se je poročilo o delovanju glavnega odbora v l. 1891. na znanje, potrdil se račun za 1891. l. in odobril proračun za 1893. l. Predsednikom izvolil se je ces. svetnik Murnik z 109 glasovi, odbornikom pa so se izvolili gospodje baron Henrik Lazarini z 112, državni poslanec Frančišek Povše z 101, deželni poslanec Vinko Ogorelec z 83 in živinozdravnik Folakovsky v Ljubljani z 112 glasovi. Častnim članom sta se imenovala gospoda Evgen baron Schlosser, ministerijalni svetnik v c. kr. poljedelskem ministerstvu, in Ivan Wild, c. kr. podpolkovnik in poveljnik c. kr. državnega žrebčarskega oddelka v Gradcu. Potem se je obravnavalo o raznih nasvetih podružnic in posameznih družabnikov. Obširneje poročali bomo v prihodnjem listu.

— **«Matica Slovenska»** ima svoj XXVII redni veliki zbor v sredo, dne 22. junija ob 1/2 5. uri popoldne v mestni dvorani.

— **Družbe sv. Cirila in Metoda** podružnica za Slovenjigradec in okolico je imela 24. aprila t. l. svoj letni občni shod. Da je bilo zborovanje živahno, smemo sklepati iz ogromnega števila udov; podružnica ima 19 ustanovnikov, 143 letnikov in 400 podpornikov, skupaj torej 562 udov. To vseobče zanimanje za našo družbo je vzbudilo načelnništvo na jako hvalen in iznajdljiv način, s tem namreč, da je lansko leto najstokrat zborovalo v raznih župnijah svojega družbinega okraja. V načelnništvo so zopet izvoljeni g. A. Ostrožnik, župnik v Pamečah, prvomestnik, g. F. Vidmajer, kapelan v Starem trgu, tajnik, gosp. J. Stanonik, poslovodja v Slovenjem gradu, blagajnik; kot namestniki pa: gosp. J. Farsky, tovarnar v Slovenjem gradu, gosp. M. Šmit, učitelj v Podgorji, in g. F. Hajtnik, obrtnik v Pamečah. — Po številu udov in po vnemi se odlikuje tudi vrta naša podružnica za Beljak in okolico, ki je zborovala že 2. febr. t. l. Nazoči udje so prosili večih zbirk knjig, zlasti katekizmov in molitvenikov za tamošnjo slovensko mladino, ker so prepričani, da bodo obrodile v nežnih srcih žlahten sad prave ljubezni do Boga, cesarja in mile materinščine. Načelnništvo pripravlja za veliko skupščino nasvet, kako bi bilo mogoče ustanoviti po raznih krajih na Koroškem nekakih nadaljevalnih tečajev, v katerih bi se po 1krat ali 2krat na teden poučevala šola odrasla mladina v raznih za življenje važnih predmetih. — Od podružnice za Trbovlje in okolico smo prejeli zelo veliko svoto, namreč 150 gld. Pač znak gorkega domovinskega čutja trbovlskih Slovencev. — Družbi so še darovali: g. Fran Čargo iz vesele tolminske družbe 11 gld., obrtnijsko pomočno društvo v Ljubljani 10 gld., g. Ivan Rebek, ključavničarski podmojster v Ljubljani, za piruhe in ob raznih prilikah povodom stav nabranih 5 gld. 30 kr., gg. blagajnik Dragotin Žagar in oficijal Fr. Triller 5 gld. in vesela družbica v Bistri po gosp. A.

Švigelji iz Borovnice 1 gld. 80 kr. — Znamovanim podružnicam želimo — v izgled drugim — še vedno veselejšega napredka; za poslano svoto, nekatere iz delalnih in obrtnijskih rok, pa izrekamo iskreni: Bog povrni! Bog daj srečo!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **«Glasbena Matica» v Ljubljani** napravila je sinoči v redutni dvorani zgodovinski koncert v proslavo tristoletnice smrti Jakoba Gallusa rojenega na Kranjskem l. 1550, umršega v Pragi l. 1591. Koncert, pri katerem so se pele izključno Gallusove skladbe vspel je vseskozi dobro.

— **I. slovensko pevsko društvo «Ljubljana»** priredi v nedeljo dne 12. t. m. na Koslerjevem vrtu svojo ustanovno slavnost. Slavnost obeta biti lepa

— **«Narodni dom» v Ljubljani.** V četrtek dne 2. t. m. vršil se je občni zbor tega društva. Na zboru sklenilo se je z zgradbo „Narodnega doma“ takoj pričeti in v ta namen ponuditi občini ljubljanski 5000 gld. za travnik ležeči ob Lattermanovem drevoredu za vojaškim oskrbovališčem, na katerem naj bi se sezidalo poslopje. Premoženja ima društvo okrog 80 tisoč.

— **Izpred porotnega sodišča** Obravnava proti Karolu Cvajerju, ki je bil obtožen zavratnega roparskega umora agenta Vaclava Stedryja, trpela je tri dni in se je zaključila še-le na binkoštno nedeljo ob 1/2 2 uri zjutraj. Zatožbe umora je Cvajer oproščen, ker to vprašanje so porotniki ednoglasno zanikali, obsojen pa je na 2 meseca težke ječe, ker je skušal s pismi, katere je pisal raznim osebam iz preiskovalnega zapora, napeljati priče h krivemu izpovedanju pred sodiščem.

— **Občinske volitve.** V Medvodah voljen je županom Franc Svobljak s Svetja, svetovalcem pa Anton Kuralt z Zg. Senice; Janez Stare s Spod. Senice, Franc Drešar s Svetja in Jarnej Kavčič iz Medvod.

— **Prva nesreča pri zgradbi „Dolenjskih železnic“.** Pri Kočevji podsul je pri kopanju peska podmol, ki se je utrgal, tri fante. Jeden iz mej njih star še-le 14 let je bil takoj mrtev, dva pa sta močno pohabljeni

— **Letošnje velike vojaške vaje** vršile se bodo baje okrog Postojine, kamor pride menda tudi Nj. Veličanstvo presvetli cesar.

— **Postojinsko jamo** obiskalo je na binkoštni ponedeljek čez 3000 oseb. Največ obiskovalcev je bilo letos z Reke, iz Pulja in Trsta.

— **Lokalna železnica Ljubljana Kamnik.** Dne 20. t. m. vršil se bode na Dunaji prvi občni zbor te lokalne železnice. Iz družbinega poročila povzamemo, da se je od početka otvoritve t. j. od 1. marca 1891 do konca leta torej v 10 mesecih vozilo na tej železnici 80.950 oseb in se je prepeljalo 213.880 meterskih centov blaga. Vseh dohodkov bilo je 57.092 gld. 49 kr, čistega dobička pa 28.477 gld. 68 kr.

— **Po gorenjski železnici** vozilo se je Binkoštno praznike vsega skupaj čez 5000 oseb.

— **Vseh birmancev** bilo je binkoštno praznike v Ljubljani 1772, mej temi 674 iz ljubljanskih fara in mestnih šol.

— **Avstrijske državne železnice.** Generalno ravnateljstvo avstr. drž. železnic bo vkljub protivju železniškega sveta tovarne cene na državnih železnicah uredilo oziroma zvišalo. Nove tarife stopijo v veljavo dne 15. julija t. l.

— **Za čebelarje.** Odslej sme se bodo čebele pošiljati tudi po železnici. Shranjene morajo biti tako dobro v zabojih, da ne morejo iz njih uhajati, da se pa lahko prepriča, kaj je v zaboju.

— **Nova cerkev.** V Beljaku zidajo č. gg. frančiškani novo cerkev. Temeljni kamen položili so na Vnebohod.